

місця ручної поклажі;

2) приділити однакову увагу як вмісту сумки так і її каркасу та додатковим елементам;

3) перевірити, чи не мають металеві частини чи пази сумки явних опуклостей чи виступів, в які частково можуть бути заховані компоненти вибухового пристрою;

4) знати, що будь-який чорний предмет чи ділянка на зображенні монітора РТІ означає непроникність рентгенівських променів. Така ручна поклажа підлягає ручному догляду;

5) якщо протягом 12-секундної перевірки неможливо визначити, що в ручній поклажі відсутні обмежені та/або заборонені до перевезень предмети, таку ручну поклажу необхідно направити на додатковий догляд.

3. Не допускається, щоб оператор, який працює з РТІ вів безперервне спостереження за зображенням на екрані РТІ більше, ніж 20 хвилин. Повинно пройти не менше 40 хвилин, перш ніж оператор знову приступить до здійснення догляду за допомогою РТІ. Протягом вказаного часу оператор може виконувати інші функції, пов'язані з доглядом пасажирів.

4. Догляд за допомогою обладнання виявлення слідів вибухових речовин застосовується в поєднанні з іншими ТЗД. Застосовується для перевірки предметів та окремих зон всередині місця ручної поклажі в поєднанні з ручним доглядом, також:

1) предметів всередині місця ручної поклажі, які важко перевірити вручну або за допомогою РТІ, наприклад, портативні комп'ютери чи інша електроапаратура чи обладнання, що працює на акумуляторах (батареях);

2) предметів, які направлені на ручний догляд оператором РТІ або в результаті спрацювання сигналізації, включаючи більшість предметів, які є дуже щільними та здаються оператору РТІ незрозумілими;

3) внутрішньої підкладки місця ручної поклажі, особливо швів, з'єднань

і замків.

5. Догляд ручної поклажі за допомогою спеціально навчених службових собак застосовується як додатковий метод у випадках, коли інші методи виявлення вибухових речовин, вибухових пристроїв, стрілецької зброї та боєприпасів є неможливими або недостатньо ефективними.

6. Ручний догляд ручної поклажі здійснюється в присутності її власника, згідно з положеннями Методики проведення ручного догляду ручної поклажі і багажу, що наведена у додатку 3 до цих Авіаційних правил.

7. Спеціальні наукові, професійні плівки, рентгеноплівки, а також особливо чутливі плівки за зверненням їх власника перевіряються методом ручного догляду з обов'язковим застосуванням детектора вибухових речовин або спеціально навченого службового собаки;

8. Під час проведення ручного догляду ручної поклажі оператори повинні використовувати захисні рукавички та слідкувати за тим, щоб власник ручної поклажі не втручався в процес догляду, застосовуючи при необхідності ввічливі, тверді команди.

9. Все технічне обладнання застосовується згідно з інструкцією експлуатації, наданої виробником або постачальником.

10. Будь-який предмет або сумка, які викликають спрацювання сигналізації обладнання, або які викликають сумніви, підлягають альтернативним методам догляду.

11. Ручна поклажа підлягає альтернативним методам догляду якщо:

1) застосовані ТЗД видають сигнал тривоги;

2) передбачається, що ручна поклажа, яка пройшла догляд за допомогою РТІ, містить заборонений до перевезення предмет, або предмет, перевезення якого обмежено і тому вимагає додаткової перевірки;

3) оператор не може підтвердити, що ручна поклажа, яка пройшла догляд, не містить якого-небудь забороненого предмета;

4) зображення ручної поклажі, що пройшли догляд за допомогою ТЗД і мають нахилений, непрозорий, складний для ідентифікації вигляд.

12. Понад 10% одиниць ручної поклажі підлягає додатковому догляду на основі довільного вибору та непередбачуваності. Методи такого догляду включають ручний догляд, застосування інших ТЗД (наприклад, системи виявлення слідів вибухових речовин) або поєднання таких. Відсоток ручної поклажі, що підлягає догляду за допомогою вказаних заходів, базується на результатах оцінки ризику, проведеного уповноваженим органом з питань цивільної авіації. Стосовно конкретних рейсів, які відносяться до рейсів підвищеної загрози, застосовується більш високий відсоток.

13. При застосуванні РТІ щонайменше 10% ручної поклажі підлягає вибірковому догляду на постійній основі за допомогою детектора слідів вибухових речовин або спеціально навчених службових собак. Вказаний відсоток може бути зменшений до 5 чи більше відсотків в разі встановлення і введення в експлуатацію програмного забезпечення системи проектування зображень небезпечних предметів або збільшений у разі підвищення рівня загрози.

VI. Виключення можливості контакту між пасажирями, які пройшли догляд і особами, які не пройшли догляд

1. При проектуванні чи реконструкції приміщень та будівель керівництво аеропорту та авіаперевізники забезпечують заходи щодо недопущення контакту

між пасажирами, які пройшли догляд, з особами, які не пройшли догляд.

2. У разі контакту між пасажирами, які пройшли догляд, і особами, які не пройшли догляд, обов'язково проводяться такі дії:

1) критичні ділянки зон обмеженого доступу, що охороняються, повністю звільняються і працівники служби авіаційної безпеки проводять їх ретельний огляд;

2) пасажирів та їхню ручну поклажу підлягають повторному догляду;

3) якщо пасажирів, які готуються до вильоту, увійшли до ПС після випадкового контакту з особами, які не пройшли догляд, в такому ПС проводиться огляд з метою безпеки.

VII. Транзитні та трансферні пасажирів

1. Транзитні пасажирів можуть з дозволу командира ПС залишитися на борту ПС, за виключенням випадків, коли висадка потрібна по технічних причинах або коли необхідно здійснити огляд ПС. Екіпаж ПС повинен слідкувати за тим, щоб пасажирів, що висаджуються, не залишали на борту ніякі предмети чи ручну поклажу.

2. Пасажирів, які висаджуються в пункті транзиту, трансферні пасажирів та їх ручна поклажу підлягають догляду на загальних підставах, крім випадків якщо існує угода між державами про догляд в одному пункті маршруту та постійно застосовуються процедури у співробітництві з іншою відповідною державою, що гарантує здійснення в пункті вильоту догляду пасажирів та ручної поклажі на належному рівні.

VIII. Пасажирів, які вимагають особливої уваги

1. До пасажирів, які вимагають особливої уваги відносяться:

- 1) пасажирів з обмеженими фізичними можливостями;
- 2) немовлята в дитячих колясках та маленькі діти;
- 3) вагітні жінки;
- 4) особи, які за релігійними переконаннями не допускають ручний догляд в присутності сторонніх осіб, які можуть за ними спостерігати ;
- 5) дипломатичний персонал.

2. Пасажирів з обмеженими фізичними можливостями, які не можуть самостійно пересуватись та особи, які їх супроводжують, а також ручна поклажа таких пасажирів підлягає догляду окремо від основного потоку пасажирів. Зазначені особи супроводжуються агентами суб'єктів наземного обслуговування/авіаперевізників до ПС після здійснення догляду та отримання інформації про готовність ПС для посадки пасажирів.

3. Технічні та інші засоби реабілітації, у тому числі інвалідні коляски, милиці, палиці, спеціальна апаратура та обладнання (ноші, інші предмети) тощо, якими користуються пасажирів з обмеженими фізичними можливостями, підлягають догляду.

4. Пасажирів, які мають електронні пристрої для стимуляції серцевої діяльності, підлягають ручному догляду без використання ТЗД.

5. При здійсненні процедур догляду пасажирів з обмеженими фізичними можливостями необхідно акцентувати увагу на особі, а не на фізичній ваді, поводитись тактовно, звертатися до них зрозумілою, простою мовою, пропонувати допомогу та вислуховувати пасажирів, пояснювати порядок проходження догляду та ніколи не нав'язувати допомогу.

6. Немовлята та діти проходять догляд на загальних підставах. Для здійснення ручного догляду немовляти/маленької дитини потрібно отримати

дозвіл дорослого пасажера, що супроводжує немовля/ дитину.

Догляд здійснюється наступним чином:

батьки або особи, що супроводжують немовля/маленьку дитину, повинні взяти немовля на руки з розкладних колясок чи слінгів для перенесення для того, щоб можна було здійснити їх ручний догляд з використанням ручного металодетектора;

дітям, які можуть самостійно пересуватись без допомоги батьків або особи, що їх супроводжує, пропонується пройти через стаціонарний металошукач;

складні коляски та слінги для перенесення немовлят, а також всі інші засоби, призначені для дітей, підлягають догляду за допомогою РТІ та при необхідності альтернативному догляду.

7. Вагітні жінки проходять догляд на загальних підставах.

На прохання жінки замість догляду за допомогою ТЗД проводиться ручний догляд.

8. Для осіб, які за релігійними переконаннями не допускають ручний догляд в присутності сторонніх осіб, які можуть за ними спостерігати, ручний догляд здійснюється в кімнаті (кабіні) ручного догляду. Догляд предметів релігійного значення здійснюється на загальних підставах.

9. Догляд дипломатичного персоналу здійснюється з дотриманням наступних положень:

1) пасажери, які мають дипломатичний статус, їх ручна поклажа та багаж, що перевозиться у вантажному відсіку, підлягають догляду на загальних підставах;

2) догляд дипломатичної пошти та консульських валіз здійснюється із застосуванням ТЗД, а у разі необхідності за допомогою спеціально навчених

службових собак з навиками виявлення вибухових речовин;

3) дипломатична пошта та консульська валіза не підлягають розпечатуванню та затримці. Усі відправлення, що становлять дипломатичну пошту, та консульські валізи повинні мати видимі зовнішні ознаки, що визначають їх характер, та можуть містити лише дипломатичні документи, службову кореспонденцію або предмети, призначені для службового користування;

4) у разі виявлення істотних підстав вважати, що в дипломатичній пошті чи консульській валізі містяться не зазначені документи, кореспонденція або предмети, уповноважені органи можуть вимагати, щоб дипломатична пошта або консульські валізи були розпечатані уповноваженим представником дипломатичного представництва або консульської установи іноземної держави в Україні. У разі якщо такий представник відмовляється виконати зазначену вимогу, дипломатична пошта та консульська валіза повертаються відправнику.

IX. Поводження з предметами, обмеженими до перевезення та їх вилучення

1. Перелік небезпечних предметів і речовин, заборонених до перевезення повітряним транспортом наведений у додатку 5 до цих Авіаційних правил.

2. Заборонені для перевезення в салоні ПС, але дозволені для перевезення пасажирським повітряним транспортом предмети і речовини, перевозяться у вантажному відсіку ПС, якщо вони не становлять небезпеку для ПС, будуть належним

чином упаковані та їх транспортування дозволено есплуатантом ПС.

3. З такими предметами поводяться наступним чином:

1) до реєстрації предмети розміщуються в багаж, що перевозиться у вантажному відсіку ПС, якщо даний предмет не є загрозою безпеці польоту ПС;

2) вилучаються і зберігаються в сховищі суб'єкта авіаційної діяльності для подальшого повернення пасажирів, у разі якщо даний предмет не становить загрозу безпеці польоту ПС. У разі вилучення таких предметів із зареєстрованого багажу, до багажу прикріплюється копія акта догляду багажу за відсутністю пасажирів, що наведений у додатку 4 до цих Авіаційних правил;

3) вилучаються із ручної поклажі та після підготовки належним чином і упакування власником ручної поклажі перевозяться у вантажному відсіку ПС як зареєстрований багаж.

4. Предмети, заборонені для перевезення повітряним транспортом, вилучаються персоналом, який здійснює догляд, із складенням відповідних актів, що наведені у додатках 6 та 7 цих Авіаційних правил.

Такі предмети зберігаються в аеропорту не більше 15 діб відповідно до договору про зберігання на платній основі, якщо вони не є зброєю, вибуховим пристроєм або речовиною, іншими предметами, що можуть бути використані для здійснення акту незаконного втручання. Процедури, що виконуються за таких обставин, викладаються у технологіях суб'єкта авіаційної діяльності, що здійснює догляд, які затверджуються його керівником.

5. Про кожний факт виявлення зброї, боєприпасів, вибухових пристроїв і речовин, інших предметів, що можуть бути використані для здійснення акту незаконного втручання, посадова особа служби авіаційної безпеки невідкладно повідомляє представникам авіаперевізника, підрозділу поліції, органу доходів і зборів, органу охорони державного кордону та Служби безпеки України за місцем розташування аеропорту. Рішення про допуск до польоту особи, у речах якої виявлено заборонені для перевезення предмети, приймає представник авіаперевізника, а за його відсутності командир ПС.

6. Пасажир, член екіпажу, інша особа, у якої під час догляду вилучені зброя, набойі, боєприпаси, вибухові речовини за відсутності документів, які

засвідчують право користування ними та перебування їх у власності, несуть відповідальність згідно з чинним законодавством. У такому разі вилучена зброя, спеціальні засоби, боєприпаси передаються до підрозділу поліції в аеропорту.

7. В разі, якщо особа, у якої виявлено зброю, намагається зникнути зі зброєю, необхідно при можливості прослідкувати за такою особою та негайно надати інформацію до підрозділу поліції в аеропорту.

8. В разі виявлення або заяви пасажирів щодо наявності в його ручній поклажі разових шприців, необхідних для здійснення ін'єкцій під час польоту та наявності відповідного підтвердження від лікаря, їх перевезення узгоджується з представником авіаперевізника.

X. Багаж, що перевозиться у вантажному відсіку ПС

1. Багаж, що перевозиться у вантажному відсіку ПС, приймається тільки від пасажирів, які мають чинний квиток та чинний проїзний документ.

2. Догляд багажу, що перевозиться у вантажному відсіку ПС, здійснюється на всіх міжнародних та внутрішніх рейсах.

3. Весь багаж, що підлягає перевезенню у вантажному відсіку ПС, захищається від несанкціонованого втручання від пункту догляду до передачі під відповідальність авіаперевізника, який здійснює перевезення.

4. Відповідальність за здійснення заходів щодо запобігання несанкціонованому доступу до багажу, що перевозиться у вантажному відсіку, від стійки реєстрації до борту ПС несуть керівники та посадові особи авіаперевізника або суб'єктів наземного обслуговування від імені авіаперевізника, а після завантаження на борт ПС безпосередньо його

авіаперевізник.

5. В умовах підвищеної загрози додатково забезпечується супроводження багажу персоналом служби авіаційної безпеки в аеропорту від зони сортування до ПС або транспортування багажу в зачиненому транспортному засобі чи візку.

6. Якщо цілісність багажу, що перевозиться у вантажному відсіку ПС, не забезпечено належним чином, такий багаж підлягає догляду перед завантаженням у ПС.

7. У разі не прибуття пасажира на посадку авіаперевізник забезпечує вивантаження його багажу з багажного відсіку ПС.

8. Зареєстрований багаж особи, яка не приймається до перевезення з міркувань безпеки або внаслідок відмови такої особи у проходженні догляду, підлягає вивантаженню. Уповноважена особа суб'єкта авіаційної діяльності повідомляє про такого пасажира підрозділу поліції в аеропорту (орган доходів і зборів та орган охорони державного кордону у разі здійснення міжнародного перевезення).

XI. Встановлення належності багажу особам

1. Авіаперевізник, а також уповноважені ними суб'єкти наземного обслуговування застосовують та здійснюють заходи щодо встановлення належності багажу, що перевозиться у вантажному відсіку ПС, особам, які вилітають на даному ПС. Авіаперевізник призначає посадову особу, яка приймає рішення щодо надання дозволу на перевезення у вантажному відсіку ПС багажу, приналежність якого встановлена.

2. Багаж завантажуються на борт ПС в наступних випадках:

1) багаж, що перевозиться у вантажному відсіку ПС, належним чином промаркований із зовнішнього боку для встановлення його належності відповідному пасажиру чи члену екіпажу;

2) пасажир чи член екіпажу, якому належить вказаний багаж, зареєструвався на рейс, на якому він буде відправлений;

3) до завантаження багаж, що перевозиться у вантажному відсіку ПС, перебував в такій зоні аеропорту, доступ в яку має тільки уповноважений персонал;

4) багаж, що перевозиться у вантажному відсіку ПС, ідентифікований як супроводжуваний або несупроводжуваний багаж.

3. Авіаперевізники та суб'єкти наземного обслуговування застосовують відповідні заходи безпеки стосовно запасів багажних бирок, які використовуються при ручному та автоматизованому оформленні з метою недопущення їх несанкціонованого використання. В разі виникнення будь-яких сумнівів щодо можливого зловживання багажними бирками або порушення цілісності їх запасу, авіаперевізнак та суб'єкт наземного обслуговування зобов'язані вилучити з підозрюваного розпечатаного запасу всі багажні бирки і знищити їх.

4. Фізичний метод встановлення належності багажу особам полягає у наступному:

1) багаж пасажирів, які вилітають, в тому числі трансферних, особисто розпізнається пасажиром та/чи членами екіпажу. Багаж доставляється до борту ПС і під час посадки кожна особа розпізнає свій багаж, вказавши на нього рукою. Завантаження багажу розпочинається після того, як всі особи

пред'являть відповідні багажні бирки, які свідчать про належність їм даного багажу;

2) багаж, який є у пасажирів на виході на посадку, може бути прийнятий у пасажирів до перевезення у багажному відсіку в пункті виходу на посадку або біля ПС. До такого багажу прикріпляються бирки, номери бирок реєструються в пасажирській та багажній відомості (бінго карті).

5. Ручний або напівавтоматизований метод встановлення належності багажу особі полягає у наступному:

1) багаж пасажирів, що вилітають, оформляється наступним чином:

система контролю за вильотом видає перелік номерів багажних бирок кожного місця багажу, зареєстрованого на даний рейс;

номер бирки кожного місця багажу звіряється з переліком системи контролю за вильотом до розміщення багажу в контейнер або на багажний візок;

зазначений в переліку системи контролю за вильотом номер бирки відзначається галочкою, яка підтверджує його належність, після того багаж завантажується на даний рейс. У разі якщо номер багажної бирки в переліку відсутній, дане місце багажу відкладається для подальшого уточнення його пункту відправлення та призначення.

2) трансферний багаж, що оформляється ручним методом, не завантажується на борт ПС у випадку відсутності підтвердження його належності тому чи іншому зареєстрованому на цей рейс пасажирові або члену екіпажу. Такий багаж доставляється до ПС окремо і завантажується тільки після ретельної перевірки по пасажирській та багажній відомості (бінго карті);

3) при здачі багажу при виході на посадку до кожного місця багажу

прикріплюється бирка, номер кожної бирки заноситься в пасажирську та багажну відомість або інший спеціальний документ для співвідношення номерів бирок з прізвищами пасажирів та членів екіпажу.

6. Автоматизований метод встановлення належності багажу особам полягає в наступному:

1) застосовуються комп'ютерні бирки із штриховим кодом та бездротові лазерні сканери штрихових кодів для зчитування розпечатаних багажних бирок. Така система під'єднана до зовнішніх систем, а саме до системи контролю за вильотом. Система співставляє весь завантажений багаж з пасажирами і відслідковує місцеперебування багажу в межах аеропорту, при виході на посадку і на борту ПС;

2) з метою встановлення, що кожна особа, яка реєструє свій багаж, є тією ж особою, яка сідає на борт ПС, під час реєстрації та при виході на посадку представники суб'єкта наземного обслуговування або авіаперевізника перевіряють документи, що засвідчують особу;

3) під час реєстрації порівнюється прізвище пасажира в паспорті чи іншому документі, що посвідчує особу з даними про пасажира, що занесені до автоматизованої систему бронювання, а також порівнюється фотографія на документі, що засвідчує особу із самим пасажиром;

4) під час реєстрації представники суб'єкта наземного обслуговування або авіаперевізника здійснюють опитування пасажирів з метою безпеки;

5) співробітники, які здійснюють реєстрацію пасажирів та багажу, приймають багаж до перевезення тільки в тому випадку, якщо власник багажу присутній і дає позитивні відповіді на запитання з питань безпеки;

б) при виході на посадку представники суб'єкта наземного обслуговування або авіаперевізника ще раз порівнюють прізвище пасажира на посадковому талоні з прізвищем в паспорті чи іншому документі, що засвідчує особу, а фотографію порівнюють з пасажиром та перевіряють відповідність посадкового талона відповідному рейсу, на який здійснюється посадка.

XII. Несупроводжуваний багаж, що перевозиться у вантажному відсіку ПС

1. Несупроводжуваний багаж перевозиться у вантажному відсіку ПС окремо від свого власника з наступних причин:

багаж, що був засланий або затриманий іншим авіаперевізником;

багаж, що не був вчасно доставлений на борт ПС;

у разі якщо пасажир вилетів попереднім рейсом або рейсом за новим маршрутом;

багаж, що не був відправлений призначеним рейсом через порушення роботи системи оформлення багажу в якомусь пункті маршруту;

авіаперевізник або суб'єкт наземного обслуговування відмовив в прийнятті багажу як зареєстрованого.

2. Багаж, що перевозиться у вантажному відсіку ПС, який не супроводжується пасажиром внаслідок причин, які не залежать від нього, у тому числі через технічні або інші види затримок, засилання багажу, підлягає догляду на загальних підставах.

3. Всі предмети, що завантажуються у вантажний відсік ПС, включаючи такі предмети як пошта авіакомпанії або польотні документи, підлягають догляду.

4. Кожна одиниця несупроводжуваного багажу, що перевозиться у

вантажному відсіку ПС, звіряється по вантажній накладній, де вказується статус багажу та номер багажної бирки.

5. Порядок обробки несупроводжуваного багажу:

1) будь-який невпізнаний багаж приймається до перевезення тільки в тому випадку, якщо можна встановити його зв'язок з пасажиром, який здійснював поїздку та подав заяву про втрату багажу, і якщо багаж пройшов належним чином догляд;

2) якщо пасажир не з'явився на рейс або покинув ПС перед вильотом, його багаж вивантажується з ПС або направляється на інший рейс, на якому даний пасажир повинен відлітати, таким чином відновивши статус багажу як супроводжуваний, перед цим здійснивши його догляд до перевезення при умові, що його вивантаження є наслідком обставин, які не залежать від пасажирів.

6. Застосування даних про походження багажу:

1) якщо пасажир подорожує, як це було заплановано, проте його/її багаж не вдається завантажити на даний рейс через збій в роботі аеропорту або незаплановані обмеження виконання польотів, у зв'язку з чим він стає несупроводжуваним, встановлення маршруту слідування багажу від пункту реєстрації, тобто його походження, може бути достатнім заходом контролю на безпеку при умові проходження догляду та якщо чітко встановлено, що обставини не залежать від пасажирів;

2) до не залежних від пасажирів обставин належать:

багаж, що не потрапив на призначений рейс через непередбачувані затримки під час його перевантаження з рейсу на рейс або через технічну причину, таку як вихід з ладу багажної системи або помилки у оформленні;

багаж, який був помилково розміщений персоналом суб'єкта наземного

обслуговування або авіаперевізника на інше ПС;

багаж пасажира, якому відмовлено в посадці через здійснений авіаперевізником перепродаж, проте пасажир не відмовився від свого бронювання добровільно;

багаж пасажира, який відправлений авіаперевізником іншим рейсом в результаті збою у виконанні польотів через надзвичайні обставини.

3) авіаперевізник, що приймає несупроводжуваний багаж від іншого авіаперевізника, повинен отримати письмове повідомлення про забезпечення заходів догляду трансферного багажу, а також дані про маршрут слідування пасажира та/або запит на досилання багажу до того, як такий багаж буде прийнято до подальшого перевезення;

4) якщо несупроводжуваний багаж був відокремлений від власника через обставини, які однозначно від нього не залежать, весь несупроводжуваний багаж підлягає догляду із застосуванням одного із наступних методів:

системи виявлення вибухових речовин;

звичайного РТІ, при цьому кожен предмет багажу вивчається під двома різними кутами одним і тим же оператором в одному і тому ж пункті контролю на безпеку;

ручного догляду в поєднанні із застосуванням системи виявлення слідів вибухових речовин внутрішнього вмісту багажу;

застосування спеціально навчених службових собак.

5) у кожному аеропорту створюються умови для зберігання засланого, незапитаного, невпізаного багажу на період, установлений експлуатантом аеродрому для його досилання, запиту або знищення. Перед розміщенням у приміщення для зберігання здійснюється догляд такого багажу. У разі, якщо такий багаж перебуває під митним контролем, під час його обробки враховуються вимоги законодавства України з питань державної митної

політики;

б) засланий, незапитаний, невпізнаний багаж, крім багажу, що перебуває під митним контролем, може зберігатися не більше як 60 діб, після чого він підлягає знищенню.

7. Вимоги до багажної відомості на багаж, що перевозиться у вантажному відсіку ПС:

1) кожне місце багажу, що перевозиться у вантажному відсіку ПС, оформлене на той чи інший рейс, ідентифікується і реєструється у багажній відомості, де чітко вказуються дані про супроводжуваний і несупроводжуваний багаж;

2) багажна відомість застосовується для підтвердження того, що весь завантажений на борт ПС багаж призначений для даного рейсу та пройшов догляд. Підписуючи відомість авіаперевізник дає дозвіл на перевезення багажу, який знаходиться у вантажному відсіку;

3) авіаперевізник зберігає багажну відомість протягом однієї доби. Вказаний період часу може бути подовжений в залежності від тривалості польоту. Відомість зберігається в представництві авіаперевізника;

4) авіаперевізник призначає посадову особу, яка приймає рішення щодо надання дозволу на перевезення у вантажному відсіку багажу, приналежність якого встановлена.

8. Вимоги до захисту багажу, що перевозиться у вантажному відсіку:

1) відповідальність та його захист від несанкціонованого втручання від

пункту догляду або передачі несе авіаперевізник. Якщо мала місце можливість несанкціонованого втручання до багажу, здійснюється повторний догляд такого багажу до завантаження його на борт ПС;

2) у разі надходження інформації про неналежне здійснення догляду, здійснюється повторний догляд такого багажу, в тому числі в транзитному аеропорту;

3) для захисту багажу, що перевозиться у вантажному відсіку ПС, здійснюються наступні заходи:

до завантаження на борт ПС, багаж, що перевозиться у вантажному відсіку, зберігається в зоні сортування багажу, доступ в яку дозволено тільки уповноваженим особам;

особа, яка заходить без дозволу в зону сортування або зберігання багажу, затримується до з'ясування обставин;

особа, яка несанкціоновано знаходиться в зоні сортування або зберігання багажу, та виявлена працівниками САБ, передається контрольним органам і службам;

багаж, що перевозиться у вантажному відсіку ПС, в тому числі трансферний, не може бути залишений без нагляду на пероні або біля ПС;

доступ в камери зберігання такого багажу в пасажирських аеровокзалах обмежується з метою недопущення доступу до вмісту загубленого чи забутого багажу;

4) відгороджуються ізольовані зони зберігання багажу, призначеного для перевірки спеціалістами із знешкодження вибухових пристроїв, при можливості з радіусом периметру в 150 м;

5) контроль доступу в зону сортування та зберігання багажу забезпечує служба авіаційної безпеки аеропорту.

9. Вимоги до догляду багажу, що перевозиться у вантажному відсіку ПС:

1) весь багаж пасажирів, які відлітають, в тому числі трансферних, підлягає догляду;

2) трансферний багаж може бути звільнений від догляду, якщо між державами існує домовленість про здійснення кожною державою належного догляду в пункті вильоту та забезпечення подальшого захисту від несанкціонованого втручання до пункту вильоту в трансферному аеропорту. Така домовленість базується на двосторонніх угодах, меморандумах про взаєморозуміння чи угоді про догляд в одному пункті маршруту;

3) ручний догляд зареєстрованого багажу, що перевозиться у вантажному відсіку ПС, здійснюється згідно з вимогами Методики проведення ручного догляду ручної поклажі і багажу;

4) у разі проведення ручного догляду багажу, вантажу, поштових, кур'єрських та термінових відправлень, бортових припасів за відсутності власника (уповноваженої особи власника таких відправлень чи припасів, або особи, яка супроводжує вантаж) така процедура здійснюється за мотивованим рішенням керівника служби авіаційної безпеки в аеропорту або підрозділу поліції в аеропорту в присутності двох свідків, про що складається Акт догляду багажу за відсутності пасажира, чи Акт догляду вантажу, поштових відправлень, бортових припасів за відсутності відправника (додаток 8 до цих Авіаційних правил).

XIII. Звичайне рентгено-телефізійне обладнання та додатковий догляд багажу

1. В разі застосування звичайного рентгено-телефізійного обладнання для догляду багажу, що перевозиться у вантажному відсіку ПС, не менше його 10%

підлягає додатковому догляду.

2. Такий додатковий догляд здійснюється за допомогою:

1) системи виявлення вибухових речовин, системи виявлення вибухових пристроїв, або ТЗД нового покоління;

2) звичайного рентгено-телевізійного обладнання, при цьому один і той же оператор в одному і тому ж пункті догляду здійснює догляд кожного місця багажу під двома різними кутами з обертанням кожної одиниці багажу під кутом від 60° до 90°;

3. Відбір багажу, що перевозиться у вантажному відсіку ПС, для подальшого догляду здійснюється на послідовній основі та по принципу мотивованого відбору.

4. Основні вимоги до тривалості роботи операторів РТІ:

1) оператори, що здійснюють безперервний догляд не повинні працювати за монітором РТІ, інтерпритуючи рентгенівські зображення, більше 20 хвилин;

2) періоди безперервної роботи оператора, який постійно зайнятий інтерпретацією рентгенівських зображень, необхідно чергувати не менше ніж 10-хвилинними періодами відпочинку.

5. Системи обробки багажу та комплексне застосування ТЗД:

1) догляд багажу, що перевозиться у вантажному відсіку ПС, здійснюється під час проходження багажу по системі обробки в поєднанні з автоматизованими технічними засобами високої пропускної здатності, які сертифіковані уповноваженим органом з питань цивільної авіації;

2) для великогабаритного, нестандартного багажу, який неможливо опрацювати в стандартній багажній системі, здійснюється догляд за допомогою рентгенівського обладнання з великим розміром робочої камери або методом ручного догляду в поєднанні із застосуванням обладнання виявлення слідів вибухових речовин.

XIV. Допуск, зберігання та переміщення у зоні обмеженого доступу, що охороняється, її критичних ділянок, господарчих товарів, колючих, ріжучих предметів, інструментів та знаряддя

1. Керівники підприємств, установ, організацій, які на договірних засадах працюють в аеропорту, та керівники підрозділів аеропорту, які надають послуги з прибирання, громадського харчування, проведення ремонтних, монтажних, пусконаладжувальних, відновлюваних, регламентних робіт, технічного обслуговування обладнання надають мотивовані заяви про необхідність здійснення таких робіт та пронесення в зону обмеженого доступу, що охороняється, заборонених до перевезення на ПС предметів, проте необхідних для застосування в технологічному процесі в службу авіаційної безпеки аеропорту. До заяви додається перелік інструментів та господарчих товарів, які переміщуються до зони обмеженого доступу, що охороняється.

2. Дозвіл на пронесення в зону обмеженого доступу, що охороняється, заборонених до перевезення на ПС предметів, проте необхідних для застосування в технологічному процесі (господарчі товари, колючі та ріжучі предмети, інструменти, знаряддя), надається згідно з затвердженими переліками інструментів та господарчих товарів, які переміщуються до зони обмеженого доступу, що охороняється, а також визначенням відповідальних осіб, які забезпечують їх доставку, використання та зберігання.

3. Керівники підприємств та підрозділів експлуатанта

аеродрому/аеропорту, що надають послуги в межах зони обмеженого доступу, що охороняється, призначають осіб, відповідальних за приймання, облік, зберігання та застосування господарчих товарів, колючих та ріжучих предметів, інструментів та знаряддя, а також розробляють та затверджують їх переліки, схеми їх переміщення та визначають місця їх зберігання.

4. Допуск в зону обмеженого доступу, що охороняється, господарчих товарів, колючих, ріжучих предметів, інструментів та знаряддя здійснюється після здійснення перевірки відповідності предметів до затвердженого переліку та проходження їх догляду.

5. Керівники підприємств, установ, організацій та підрозділів експлуатанта аеродрому/аеропорту, що надають послуги в межах зони обмеженого доступу, що охороняється, несуть відповідальність згідно з вимогами законодавства України за несанкціоноване потрапляння зазначених предметів до пасажирів, на борт ПС та за невнесення/несвоєчасне винесення предметів/обладнання після виконання робіт.

XV. Догляд осіб та транспортних засобів, яким надається доступ до зони обмеженого доступу, що охороняється

1. З метою унеможливлення пронесення на борт ПС або в зону обмеженого доступу, що охороняється, зброї, вибухових речовин, пристроїв та інших небезпечних предметів, речовин тощо, які можуть бути використані для здійснення акту незаконного втручання і пронесення яких заборонено, до осіб, які не є пасажирами, а також їхніх особистих речей і транспортних засобів, яким надається доступ до зон обмеженого доступу, що охороняється, застосовується догляд.

2. Авіаційний персонал, інший персонал суб'єктів авіаційної діяльності,

працівники контролюючих органів, особи, які не є пасажирями, у разі службової необхідності проходять до зони обмеженого доступу, що охороняється, та критичних ділянок таких зон через контрольні-пропускні пункти з обов'язковим проходженням догляду.

3. В'їзд в зону обмеженого доступу, що охороняється, дозволяється тільки транспортним засобам з виробничою необхідністю та при умові наявності перепустки аеропорту встановленого зразка.

4. Особи, які перебувають у транспортному засобі, повинні мати перепустки аеропорту встановленого зразка. Доступ в зону обмеженого доступу, що охороняється, надається після проходження догляду.

5. Аварійно-рятувальні сили та засоби, які залучаються до виконання аварійно-рятувальних робіт з метою ліквідації пожеж, аварій, стихійного лиха, забезпечення аварійної посадки ПС та працівники екстреної (швидкої) медичної допомоги в разі нещасних випадків пропускаються безперешкодно до контрольованої зони суб'єкта авіаційної діяльності. Пересування таких транспортних засобів у контрольованій зоні здійснюється у супроводі працівника служби авіаційної безпеки. Інформацію про виклик транспортних засобів екстреної (швидкої) медичної допомоги, аварійно-рятувальних бригад та пожежних команд співробітникам на контрольні-пропускних пунктах аеропортів доводить їх безпосередній керівник.

6. Догляд транспортних засобів:

1) при здійсненні догляду транспортного засобу у ньому не повинні перебувати водій та інші особи. Вказані особи та їх особисті речі підлягають догляду;

2) догляду в транспортних засобах підлягають:

кишені в дверях, сонцезахисні козирки та речові ящики в панелі приладів;

кишені на сидіннях, заглиблення для ніг та простір під сидіннями;

багажне відділення/відсік для багажу/ вантажу;

ніші коліс;

відсік двигуна;

днище;

інша частина транспортного засобу, у якій можливо приховати предмети та речовини, що можуть бути використані для вчинення акту незаконного втручання.

3) для здійснення догляду кожного місця транспортного засобу застосовується один із наступних методів або їх поєднання:

ручний догляд;

візуальна перевірка;

застосування відповідних технологій, наприклад, за допомогою спеціально навчених службових собак з навиками виявлення вибухових речовин або детекторів вибухових речовин.

4) ручний догляд складається з ретельного ручного обстеження обраного місця, включаючи його вміст;

5) візуальна перевірка може бути застосована як альтернативний метод обстеження тільки стосовно панелі приладів;

6) для здійснення обстеження різних місць транспортного засобу застосовуються відповідні інструменти, такі як поворотні дзеркала з підсвіткою, ліхтарики;

7) у випадку, якщо бортові припаси, аеропортові запаси, вантаж, поштові